

Nr 58.

Ankom till riksdagens kansli den 6 juni 1934 kl. 2 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckt motion om ökat tullskydd för vissa slag av hattar och mössor.

(1:a avd.)

I en inom andra kammaren av herr *Hagberg* i Malmö m. fl. väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, nr 109, har hemställts, »att riksdagen måtte besluta, att för varor av nedannämnda slag, vilka införas från utlandet, skall utöver enligt tulltaxan stadgad tull utgå tilläggs-tull på sätt nedan sägs:

Tulltaxe-
nummer

V a r u s l a g

Tilläggstull
för 1 stycke
kronor

Hattar, ej av pälsverk eller strumpstolsarbete, även halv-färdiga:

andra slag:

av annat ämne:

ur 630	ogarnerade; ävensom mössor, sydda av flätor, hänförliga till nr 358	—: 50
	andra slag:	
631	försedda med garnering eller montering av varor, innehållande silke	1: —
632	andra	—: 75».

Vid behandlingen av motionen har utskottet anlitat byråchefen i generaltullstyrelsen T. Alsén såsom sakkunnig.

Gällande tulltaxa upptager under grupp XII B, »Hattar och mössor», följande artiklar:

Hattar, ej av pälsverk eller strumpstolsarbete, även halvfärdiga:

626	fruntimmers-, monterade med blommor eller plymer	1 st.	10: —
	andra slag:		
	av vara, innehållande silke eller gulddragartråd:		
627	ogarnerade	1 st.	3: —
628	andra	1 st.	4: 50
	<i>Anm.</i> Såsom hattar av vara, innehållande silke, skola icke tulltaxeras hattar, tillverkade av sådana hattflätor, som avses i anm. till nr 616, ej heller hattar, i vilka silket förekommer endast såsom brodermaterial.		
629	av oljad vävnad, s. k. sydvästar	1 st.	—: 40
	av annat ämne:		
630	ogarnerade; ävensom mössor, sydda av flätor, hänförliga till nr 358, samt s. k. filtstumpar	1 st.	—: 50
	andra slag:		
631	försedda med garnering eller montering av varor, innehållande silke	1 st.	1: —
632	andra	1 st.	—: 75
633	Mössor, ej särskilt nämnda: tulltaxeras såsom arbeten av det ämne, varav de bestå.		

Enligt motionärernas förslag skulle tilläggstullar med belopp, motsvarande de ordinarie tullsatserna, utgå för samtliga till tulltaxenr 630, 631 och 632 hänförliga artiklar med undantag av under nr 630 upptagna s. k. filtstumpar. Anmärkas må, att de under nr 630 upptagna mössorna ur såväl tillverknings- som importsynpunkt äro av mycket underordnad betydelse.

Införseln av hattar, hänförliga till tulltaxenr 630—632, har under de senare åren uppgått till följande antal och värden:

Tull-taxe-nr	Statistiskt nr	Beskaffenhet	S t y c k e n			V ä r d e k r.		
			år			år		
			1931	1932	¹ 1933	1931	1932	¹ 1933
630	1194	Av filt, ej hänförliga till stat. nr 1197.....	475,131	469,661	486,627	1,100,865	1,343,059	963,005
	1195	Av flätor, hänförliga till nr 808.....	174,564	159,725	92,809	295,160	425,330	225,839
	1196	Andra.....	254,270	131,076	171,037	530,565	372,537	439,981
631	1198	Av filt.....	1,102,434	837,459	763,551	6,946,616	5,639,964	4,583,382
	1199	Av flätor, hänförliga till nr 808.....	68,070	50,588	35,203	248,860	277,664	170,968
	1200	Andra.....	88,771	35,710	46,258	399,109	186,883	257,214
632	1201	Av filt.....	28,887	41,497	34,673	116,024	185,018	127,406
	1202	Av flätor, hänförliga till nr 808.....	7,219	3,856	5,595	17,373	7,377	11,115
	1203	Andra.....	19,371	10,889	11,359	77,763	37,784	34,744
Summa			2,218,717	1,740,461	1,647,112	9,732,335	8,475,616	6,813,654

¹ Preliminära uppgifter.

Införseln av filtstumpar, stat. nr 1197, har utgjort:

år	stycken	värde kr.
1931	133,433	207,099
1932	141,307	280,696
1933	99,460	141,380

Beträffande hattar, hänförliga till de tulltaxenummer, vilka icke beröras av motionerna, har införseln varit jämförelsevis obetydlig. Så uppgick densamma under år 1932 endast till 27,200 stycken med ett värde av 286,921 kronor.

Införseln av hattar, hänförliga till statistiskt nr 1194 och 1198, vilka hava att uppvisa de största införselssiffrorna, fördelade sig år 1933 huvudsakligen på följande länder:

stat. nr 1194		stat. nr 1198	
	stycken		stycken
Från Tyskland	218,817	Från Tyskland	402,200
» Tjeckoslovakien	79,363	» Storbritannien.....	94,430
» Italien	78,439	» Tjeckoslovakien	91,176
» Danmark	57,818	» Italien	74,765
		» Österrike	65,334

Utförseln av hattar har varit av mindre omfattning.

Den inhemska tillverkningen har under år 1932 — det senaste år, beträffande vilket officiella produktionssiffror föreligga — utgjort:

	dussin	motsvarande: stycken	värde kr.
dam- och barnhattar	107,256	1,287,072	7,270,052
herrhattar	18,130	217,560	1,150,091
hattstommar, filtstumpar etc.	23,576	282,912	371,991

Slutligen må anföras följande siffror, utvisande dels hela införseln av hattar under år 1932 dels ock den inhemska tillverkningen av hattar av olika slag under samma år:

	stycken	värde kr.
införseln	1,908,968	9,043,233
tillverkningen	1,787,544	8,792,134

Till stöd för de föreslagna tilläggstullarna har i motionen anförts i huvudsak följande.

Den svenska hattindustrin och i synnerhet den gren av densamma, som bedreve tillverkning av damhattar, hade sedan en följd av år arbetat under mycket tryckta förhållanden. Orsaken härtill vore den alltmer ökade konkurrensen från länder, inom vilka hattfabrikationen — i motsats till vad här i landet vore fallet — i stor omfattning ägde karaktären av hemindustri och på grund härav gynnades av exceptionellt låga arbetslöner. Särskilt under den senare tiden hade bedrivits en priskonkurrens, som hotade att tvinga den svenska hattindustrin att avskeda en stor del av arbetarstammen, vilken för närvarande omfattade cirka 1,500 arbetare. Att den utländska konkurrensen kunnat få så ödesdiga följder berodde till väsentlig del därpå, att tullen å färdiga eller halvfärdiga hattar vore så låg, att den i många fall icke ens kompensade tullkostnaderna för de erforderliga halvfabrikaten, vilka till övervägande del måste införas från utlandet. Vad beträffade ogarnerade hattar av filt vore råmaterialet (de s. k. filtstumparna) belagt med samma tull som den färdiga varan. Den bristfälliga avvägningen av tullarna för å ena sidan de färdiga hattarna och å andra sidan halvfabrikaten syntes, då en tullsänkning för de senare av olika skäl erbjöde svårigheter, kunna på lämpligaste sätt avhjälpas genom en tullförhöjning i form av tilläggstullar å de färdiga hattarna.

Utskottet. En undersökning av tullskyddet för hatttillverkningen med hänsyn tagen till tullarna å de inom nämnda tillverkning använda halvfabrikaten giver vid handen, att nu gällande tullbestämmelser icke innebära en lämplig avvägning av tullsatserna för respektive hel- och halvfabrikat. I fråga om ogarnerade hattar, tillverkade av filt- eller stråstumpar eller s. k. capeliner, utgår nämligen tullen för halvfabrikatet med samma belopp som tullen å den färdiga varan. Vad beträffar hattar med garnering eller montering av varor, innehållande silke, har visserligen höjning av den ursprungliga tullsatsen med 25 öre genomförts såsom kompensation för de vid 1921 års riksdag beslutade tullförhöjningarna å vissa mera lyxbetonade varuslag, vilka träffa bland annat garneringsartiklar av silke, men någon sådan kompensation har däremot icke erhållits för

tullhöjningarna å vissa andra artiklar, vilka finna användning vid montering av hattar. Med hänsyn härtill och i betraktande av de högre arbetskostnader, som de inhemska fabrikerna hava att vidkännas, måste konkurrensförhållandena för dessa gent emot de utländska fabrikerna ställa sig ogynnsamma. Visserligen häntyda handelsstatistikens siffror snarare på minskning än på ökning av införseln. Detta lär emellertid hava sin förklaring i det förhållandet, att på senare tiden i stor utsträckning kommit till användning damhuvudbonader, vilka icke innefattas under begreppet hattar. Införseln är emellertid betydande och översteg år 1932 efter värdet räknat den inhemska tillverkningen med omkring 250,000 kronor.

Av det anförda torde framgå att den svenska hattfabrikationen särskilt vad damhattar beträffar är i behov av ökat stöd för att sysselsättning må kunna beredas åt dem, som äro anställda inom denna näringsgren. En höjning av vissa tullsatser synes därför böra vidtagas genom införande av tilläggstullar, vilka lämpligen torde böra erhålla provisorisk karaktär.

Enligt motionärernas förslag skulle tilläggstullarna utgå vid tulltaxenr 630, dock med undantag för s. k. filtstumpar, med 50 öre per stycke samt vid tulltaxenr 631 och 632 med 1 krona respektive 75 öre per stycke. Enligt vad utskottet inhämtat har Stockholms modehandlareförening hos Kungl. Maj:t gjort framställning om åtgärders vidtagande i syfte att vinna en bättre avvägning av tullbeskattningen å halvfabrikat och material för hattfabrikationen i jämförelse med tullen å färdiga hattar. Över denna framställning, som i väsentlig grad är av tullteknisk natur, har generaltullstyrelsen avgivit utlåtande och därvid förordat införandet för hattar av tilläggstullar, vilka i vissa avseenden avvika från de i motionen föreslagna. Enligt generaltullstyrelsens förslag skulle nämligen dels från tilläggstullarna undantagas, förutom filtstumpar, även stråstumpar och capeliner, dels tilläggstullen för samtliga garnerade hattar sättas till 75 öre per stycke. Då stråstumpar och capeliner i stort sett äro såsom halvfabrikat likställda med filtstumpar och styrelsens förslag i denna del synes väl avvägt, har utskottet anslutit sig till det samma.

Alternativt föreslog generaltullstyrelsen, att från tilläggstullarna skulle undantagas herrhattar. Som behovet av ökat tullskydd gör sig kännbart särskilt i fråga om fabrikationen av damhattar och viss hänsyn torde böra tagas till våra handelspolitiska intressen, har utskottet funnit sig för närvarande icke böra förorda höjning av tullsatserna för herrhattar.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte, i anledning av motionen
II:109 av herr Hagberg i Malmö m. fl., besluta,
att för nedan angivna varuslag skall för en tid

av tre år från och med den dag, som av Kungl. Maj:t bestämmes, utöver tull, som stadgas i tulltaxan, utgå tilläggstull på sätt nedan sägs:

Tull- taxe- nr	Statis- tiskt nr	V a r u s l a g	Tillägs- tull kronor
		Hattar, ej av pälsverk eller strumpstolsarbete, andra än herrhattar, även halvfärdiga: — — — — — andra slag: — — — — — av annat ämne: ogarnerade, med undantag av s. k. stråstumpar och capeliner ..... 1 st. —: 50 andra slag: försedda med garnering eller montering av varor, innehållande silke 1 st. —: 75 ur 632 ur 1201 andra ..... 1 st. —: 75 —1203	
ur 630	ur 1194 —1196		
ur 631	1198: 2 ur 1199 —1200		

Stockholm den 29 maj 1934.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: se under betänkandet nr 57.